

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 285027
Documentnummer: 285030

Indiener: A. Tekamp
Datum: 14 november 2022
Portefeuille(s): Samenleving
Portefeuillehouder(s): P. Duvekot
Begrotingsprogramma: 6 sociaal domein
Begrotingsdoel (nummer + duiding) N.4. minder inwoners met financiële problemen
N.6. meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen
Contactpersoon: Monique Vierstraete
Tel.nr.: (0321) 38 84 17
Emailadres: m.vierstraete@dronten.nl

Onderwerp Kadernotitie en actieplan Armoedebestrijding

Samenvatting

De huidige energie- en inflatiecrisis raakt iedereen in Nederland, en dus onze inwoners van Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant. Een groeiend deel van mensen hun besteedbaar inkomen gaat op aan de energierekening en het doen van de dagelijkse boodschappen. Voor een groeiende groep mensen in een financieel kwetsbare positie komt deze rekening extra hard aan. Dit gebeurt nu al, met de winter in aantocht. Naast financieel kwetsbare mensen, worden nu ook mensen met een middeninkomen geraakt.

Dit vraagt allereerst om concrete maatregelen om mensen te ondersteunen die nu in de knel zitten en op korte termijn komen. Daarnaast vraagt dit ook om nu al aan de slag te gaan met een integrale armoedeaanpak op de middellange- en lange termijn.

Vanuit het Rijk zijn er meerdere regelingen beschikbaar gesteld om de zwaarste klappen van de energierekening op te vangen, zowel voor inwoners als ondernemers. Het is nog onduidelijk of deze maatregelen afdoende zijn.

Daarom zetten wij als Dronten een extra stap in de armoedebestrijding met het actieplan armoedebestrijding.

Voorstel

De gemeenteraad besluit:

1. De kadernotitie Armoedebestrijding, met nummer 287302, vast te stellen;
2. Het actieplan Armoedebestrijding, met nummer 287334, ter kennisgeving aan te nemen.
3. Vooruitlopend op het voorstel budgetoverhevelingen Vooruitlopend op het voorstel budgetoverhevelingen naar 2023, de onbenut gebleven middelen over te hevelen naar 2023;
4. Een noodfonds ter beschikking te stellen ten laste van de Algemene Reserve voor een bedrag van € 500.000.

Bijlage(n):

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

Maatschappelijke effecten en de veranderende opgave

In de gemeente Dronten streven we ernaar dat:

1. iedereen in ieder geval een minimale inkomenszekerheid heeft en;
2. dat iedereen mee kan blijven doen.

Vanuit het bestaande armoedebelief streefden we deze effecten al na en dat deden en doen we door hulp en ondersteuning te bieden voor de mensen die -al dan niet plotseling- in een kwetsbare positie komen. Dit doen we vanuit een integrale en opgavegerichte aanpak waarin we in samenwerking met maatschappelijke partners ondersteuning bieden op onder andere het gebied van armoede, schulden, welzijn, werkgelegenheid en verduurzaming. Dit doen we als gemeente, met een stevig netwerk van maatschappelijke partners in de wijk en initiatieven van de samenleving zelf. Dit is een fundament waarin we gezamenlijk zorgen dat inwoners die ondersteuning krijgen die ze verdienen.

Deze maatschappelijke effecten zijn niet veranderd, de opgave is dat wel: de effecten die we nastreven gaan nu namelijk over een grotere doelgroep. Dat vraagt om een opgavegerichte en pro-actieve benadering om de groeiende groep Drontenaren die nu en later in de knel zitten te helpen.

Armoedebestrijding als kernopgave

We benoemen armoedebestrijding als kernopgave voor deze collegeperiode. Dat betekent ook dat we een opgaveleider inzetten, die met een brede blik, in samenwerking met betrokken partners, kijkt wat er vanuit deze opgave en met het oog op de na te streven maatschappelijke effecten te doen is en daarnaar handelt.

We zien de volgende deelopgaven als het gaat om de minimale inkomenszekerheid en het kunnen meedoen van inwoners in onze gemeente:

- Het versterken van de ondersteuning van de minimagroepen, om te voorkomen dat ze door het bestaansminimum zakken en in (directe) financiële problemen komen.
- Het ondersteunen van een nieuwe, grotere en nog onbekende doelgroep. Zoals huishoudens met een laag- tot middeninkomen.

Deze opgaven willen wij aanpakken door middel van (het uitbreiden van) het bestaand beleid en dit aanvullende actieplan, samen met onze maatschappelijke partners. Uiteraard hebben we in de tussentijd niet stilgezeten en in de aanloop naar het raadmoment hebben we pro-actief acties ingezet, om zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen nu in de knel komen.

Argumenten

1.1

De gemeenteraad heeft gevraagd om een kadernotitie die vastgesteld kan worden aangaande de armoedebestrijding. Met deze kadernotitie voldoen wij aan dit verzoek. Op deze manier kan de gemeenteraad op dit beleidsterrein haar kaderstellende en controlerende rol richting het college uitvoeren. Het college kan met het mandaat van de gemeenteraad deze kaders vertalen naar een actieplan.

1.2

Met deze kaders willen we een maatschappelijk effect bewerkstelligen. We zetten in om de inwoners in de gemeente Dronten voldoende ondersteuning te bieden met de huidige prijsstijgingen. We kiezen voor een brede en integrale aanpak omdat de huidige energie- en inflatiecrisis iedereen raakt in onze gemeente.

2.1

Het opstellen en uitvoeren van het actieplan is een collegebevoegdheid. Het college informeert de raad over de acties, de gemeenteraad controleert of de acties bijdragen aan de door de gemeenteraad vastgestelde kaders in de kadernotitie. Dit gebeurt middels een voortgangsrapportage die aan de gemeenteraad verzonden wordt in Q1 2023.

2.2

Met deze acties willen we een maatschappelijk effect bereiken in de armoedebestrijding. Een deel acties zijn direct uitvoerbaar en hebben naar onze inschatting een directe impact in de gemeente. Een ander deel van de acties zijn juist bedoeld om een structurele verbeteringen in de armoedebestrijding aan te brengen. Hiervoor worden verschillende verkenningen gedaan en aansluiting gezocht bij succesvolle methodes. Een voorbeeld hiervan is het SchuldenlabNL.

Om snelheid te waarborgen heeft het college het actieplan vastgesteld nog voordat de gemeenteraad de kadernotitie heeft vastgesteld. De acties in het actieplan passen binnen het kader van de kadernotitie. Gezien de acute maatschappelijke urgentie van dit onderwerp is deze volgorde gekozen.

3.1

De budgetoverheveling is nodig om de activiteiten uit het actieplan uit te voeren. Met overheveling wordt het onbenutte deel van de budgetten beschikbaar gesteld voor 2023, zo de uitvoering van het actieplan onverminderd voort kan gaan

4.1

Het is de bevoegd van de Raad, op grond van haar budgetrecht, om financiële middelen beschikbaar te stellen. Het is noodzakelijk om financiële middelen voor handen te hebben, om de groep die tussen wal en schip valt te kunnen helpen.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

- Het is nog onduidelijk welke doelgroepen geraakt worden door de huidige prijsstijgingen. We zien nog niet welke eventuele nieuwe doelgroepen ondersteuning nodig hebben. Dit kan tot onvoorziene extra kosten en/of inzet leiden.
- Verschillende regelingen van het Rijk zijn nog in ontwikkeling (zoals de Tegemoetkoming energiekosten-regeling (TEK)). Welke impact dit gaat hebben en hoe dit uitgevoerd wordt is op dit moment nog niet bekend.

Participatie

Eind september heeft een beeldvormende vergadering plaatsgevonden met de gemeenteraad en maatschappelijke partners. Deze input is meegenomen in dit plan. Tijdens de uitvoering wordt actief samenwerking gezocht met maatschappelijke partners en inwoners uit de dorpen.

Het actieplan wordt gelijktijdig met verzending aan de gemeenteraad naar het adviesteam sociaal domein Dronten (ASD) gestuurd. Zij zullen voor de raadsvergadering van 22 december met een advies richting het college komen. Het college zal dit advies meesturen naar de gemeenteraad ter informatie voor de besluitvorming over de kadernotitie.

Financiële gevolgen

FINANCIEEL EN FISCAAL

Beschikbare middelen in de begroting	2022	2023	2024	2025	2026	2027
- T.b.s. vanuit Pok middelen	200.000		123.00			
- Middelen armoedebeleid	158.000	123.000	0			
			123.00			
	358.000	123.000	0	0	0	0

*)

*) 2022 budget overhevelen, 2023/2024 verlengd beleidsplan SD, daarna Integrale visie

Middelen SPUK SD en Klimaat	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SPUK energiearmoede SD		793.950				
			780.15	787.17		
Klimaatakkoord		773.145	8	2		
Nationaal			141.18			
Isolatieprogramma		247.519	4			
		1.814.61	921.34	787.17		
	0	4	2	2	0	0

*)

**)

*) Nog te ontvangen maar harde toezeggingen

**) Nog te ontvangen, nog niet hard

Noodfonds	500.000 t.b.s. uit Algemene reserve
------------------	-------------------------------------

Vooralsnog wordt voorzien dat het huidige budget armoedebeleid 2022 voldoende dekking geeft voor de uitvoering van de acties in 2022. Voor 2022 voorzien wij dat budgetten onbenut blijven. Dit betreft € 200.000 aan gelden Parlementaire Onderzoekscommissie Kindertoeslag affaire (POK) en € 158.000 aan gelden uit de collegeplanning 2018-2022 die (nog) niet ingezet zijn. Wij stellen voor deze budgetten, vooruitlopend op het voorstel budgetoverhevelingen naar 2023, nu al over te hevelen naar 2023 ten behoeve van de dekking van de voorstellen uit dit actieplan. Voor de jaren 2023 en 2024 ontvangt de Raad een separaat voorstel Verlengd Beleidsplan SD als overbrugging naar de Integrale visie.

Daarnaast zijn SPUK middelen voor een bedrag van € 793.950 ontvangen voor verduurzaming van woningen. Deze verduurzamingen leveren een bijdrage aan de bestrijding van energiearmoede. Deze middelen worden ingezet voor maatregelen en adviezen met betrekking tot woningen om de energienota omlaag te brengen. Deze middelen kunnen niet worden ingezet als financiële compensatie of financiering. De middelen klimmatakkoord zijn bestemd voor personele, en bijbehorende materiele, kosten

van gemeenten en provincies en regionale samenwerkingsorganisaties van decentrale overheden zoals de RES. Het Nationaal Isolatieprogramma is nog een regeling in concept en de verwachting is dat de subsidieregeling in 2023 wordt opengesteld.

Tenslotte stellen wij voor een noodfonds in te stellen in 2023 voor een bedrag van € 500.000. Het instellen van een noodfonds welke onder andere ten dienst kan komen van de doelgroep die tussen wal en schip kan raken. Daarnaast kan dit noodfonds ook voor zien in financiële impulsen voor extra ondersteuning.

Duurzaamheid

- Één van de mogelijkheden om energiearmoede tegen te gaan is het verduurzamen van de woning. Daarom is dit als apart thema toegevoegd.
- Er wordt in het plan verbinding gelegd met het Uitvoeringsprogramma Transitievisie Nieuwe Warmte, waar energiearmoede ook een onderdeel van is. Dit uitvoeringsprogramma zal eind december 2022/begin januari 2023 door het College worden vastgesteld en (conform motie) aan de Raad ter kennisname worden toegezonden.

Communicatie en vervolgproces

De gemeenteraad wordt op de hoogte gehouden via de P&C documenten. De eerstvolgende is de voortgangsrapportage die in Q2 van 2023 wordt verzonden aan de raad.

Voortgang op het actieplan Armoedebestrijding volgt in een voortgangsrapportage in Q1 2023. Mocht er gewijzigde omstandigheden of ontwikkelingen zijn die invloed hebben op de kadernotitie, dan komen wij daar op terug bij uw raad.

Samenhang met regio en andere beleidsdoelen

- Coalitieakkoord 2022-2026 “Samen bouwen aan de toekomst”
- Collegeprogramma 2022 -2026 Bouwstenen voor de toekomst
- Strategie sociaal domein 2019-2022
- Themaplannen sociaal domein: Participatie, Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden, Gezonde leefstijl, Leefbaarheid en veiligheid en Opvoeden en opgroeien
- Uitvoeringsprogramma Transitievisie Nieuwe Warmte

Verschillende maatschappelijke partners en overheidsinstanties werken ook aan deze opgave. Denk aan het versneld verduurzamen van woningen door woningcorporaties, extra tegemoetkomingen vanuit het Rijk en extra inzet via regionale samenwerkingsverbanden (o.a. ZLF).

Bevoegdheid gemeenteraad

De gemeenteraad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 189 van de Gemeentewet.

Bijlagen

1. Kadernotitie Armoedebestrijding met documentnummer 287302
2. Actieplan Armoedebestrijding met documentnummer 287334
3. Wordt nagezonden: advies van de ASD

De Secretaris,

De Burgemeester,

